

STATISTICKÉ INFORMACE
O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH
ZA OBDOBÍ LEDEN - ZÁŘÍ 2011

I. UDÁLOSTI SE ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

V období od 1. ledna do 30. září 2011 zasahovaly jednotky požární ochrany u **79 461 událostí**, což je o **9,6 %** méně než ve stejném období roku 2010. Nejčetnějšími událostmi byly **technické havárie – 51,3 %**, následují **požáry – 20,2 %**, **dopravní nehody – 15,4 %**, **úniky nebezpečných chemických látek – 5,2 %**. **Plané poplachy činí 7,9 % z celkového počtu událostí.**

Nejvíce událostí bylo v srpnu – 15,6 % z celkového počtu, nejméně v lednu – 9,4 %. Podle dnů v týdnu bylo **nejvíce událostí v pátek – 15,3 %** a **nejméně v neděli – 11,5 %**.

Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2009	2010	2011	Index 11/10
Požáry s účastí jednotky PO	15 496	13 370	16 030	120
Dopravní nehody	13 969	13 277	12 214	92
Živelní pohromy	4 343	X	X	X
Úniky nebezpečných látek z toho „ropných produktů“	4 604 3 886	4 288 3 605	4 142 3 313	97 92
Technické havárie	38 002	50 783	40 771	80
Radiační havárie a nehody	0	0	1	X
Ostatní mimořádné události	7	5	7	140
Plané poplachy	6 281	6 173	6 296	102
UDÁLOSTI CELKEM	82 702	87 896	79 461	90

index je uveden v %

Od r. 2010 platí změna při evidenci živelních pohrom. Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví, majetek či životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události.

Z tohoto pohledu je **členění zásahů** u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů za období leden – září 2011 následující:

celkem 6 043 zásahů, z toho:

- 556 u požárů (způsobených zejména bleskem),
- 98 u dopravních nehod,
- 50 při úniku nebezpečné chemické látky,
- 5 301 u technických havárií,
- 38 v souvislosti s planým poplachem.

Požáry zaznamenaly oproti stejnému období loňského roku výrazný nárůst. Důvodem bylo především několik období sucha, které se projevuje na počtu požárů volných skládek, odpadů, ale i lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec (podrobněji viz oddíl Požáry).

Počet **dopravních nehod**, jejichž následky likvidovaly jednotky PO, letos klesl o 8 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 1 863 (-385), minimum bylo v kraji Karlovarském – 347 (+18). Celkově u nehod hasiči bezprostředně zachránili 3 129 osob (+628), při zásazích se vyskytlo také 494 usmrcených osob (+31) a 8 820 zraněných osob (+313), jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Z **úniků nebezpečných chemických látek** byly nejčtenější úniky ropných látek – 3 313 (-292), úniky plynů a aerosolů – 453 (+78), kapalin mimo ropných produktů – 251 (+72), dále pevných látek – 9 (-3) a ostatních včetně potravinářských produktů – 116 (-1). Nejvyšší počet těchto případů byl v hlavním městě Praze – 654 (-216), nejnižší v kraji Pardubickém – 56 (-26).

Kategorie **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 22 (-26), technické pomoci – 37 507 (-10 068), technologické pomoci – 512 (-74) a ostatní pomoci – 2 730 (+174). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoci v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, odchyty a likvidaci obtížného hmyzu apod. Nejvíce případů bylo v Moravskoslezském kraji – 9 899 (+2 282), nejméně v Libereckém kraji – 913 (-346).

Plané poplachy oproti stejnému období roku 2010 o 2 % vzrostly, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí také vzrostl a činí 7,9 %. Nejčtenější jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací (47,6 %), další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (20,8 %), zneužití jednotky PO (5,5 %), přivolání k nenahlášenému pálení (10,5 %) a z jiných důvodů (15,6 %). Nejvíce planých poplachů bylo ve Středočeském kraji – 1 010 (+202), nejméně v kraji Libereckém – 168 (+20).

Celkový počet mimořádných událostí podle krajů ČR

Kraj	2009	2010	2011	Index 11/10	Podíl na ČR v %
Hl.m. Praha	7 345	7 567	6 478	86	8,2
Stře dočeský	10 630	10 960	9 860	90	12,4
Jihočeský	6 226	5 507	5 109	93	6,4
Plze ňský	4 962	5 169	5 092	99	6,4
Karlovarský	2 475	2 590	2 800	108	3,5
Ústecký	6 732	6 989	6 802	97	8,6
Liberecký	3 233	2 971	2 635	89	3,3
Královéhradecký	4 457	3 895	3 564	92	4,5
Pardubický	3 781	4 401	3 480	79	4,4
Vysočina	4 659	5 214	6 403	123	8,0
Jihomoravský	6 724	7 483	6 028	81	7,6
Olomoucký	5 245	5 409	4 390	81	5,5
Zlínský	2 601	3 365	2 747	82	3,5
Moravskoslezský	13 632	16 376	14 073	86	17,7
Celkem	82 702	87 896	79 461	90	100,0

Počet zásahů jednotek PO poklesl oproti stejnému období roku 2010 o **15 %**, na počet **104 381**. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů činí **63,8 % (+5,8)**, podíl SDH obcí je **28,4 % (-5,9)**. Profesionální HZS podniků se podílejí na celkovém počtu zásahů **7,3 % (+0,2)**, jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen **0,6 % (-0,1)**.

Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO - celkem

Druh jednotky PO	2009	2010	2011	Index 11/10
Počet zásahů všech jednotek PO	109 994	122 851	104 381	85
- jednotek HZS ČR	68 696	71 272	66 556	93
- jednotek SDH obcí	33 536	42 177	29 602	70
- jednotek HZS podniků	7 258	8 590	7 609	89
- jednotek SDH podniků a ost.	504	812	614	76

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

3. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO bezprostředně zachránily nebo evakovaly z ohrožených prostor za 3/4 letošního roku **33 400 (+1 189)** osob - nejvíce při technických pomocích (zejména povodních), požárech, dopravních nehodách. Zároveň bylo **333** hasičů zraněno (-18), z toho 252 profesionálních (+28) a 81 dobrovolných (-46).

Při zásazích se vyskytlo také **1 580 (+34)** usmrcených osob - jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **12 010 (+685)** zraněným osobám poskytnuta pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomocí a požárů).

4. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami požární ochrany má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto 3 složky jsou hlavními garanty integrovaného záchranného systému. Za období leden až září 2011 bylo evidováno **68 525 (-0,3 %)** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami IZS, přičemž nejvíce – 59,9 % z celkového počtu případů padlo na Policii ČR, na zdravotnickou záchrannou službu – 20,2 % a na obecní policii 10,9 %. Zbytek tvoří pomoci zejména pohotovostních služeb, místních služeb, firem, institucí, obecních zastupitelstev a dalších.

Spolupráce u zásahů

Spolupracující složka	Počet spoluprací 3/4 2009	Počet spoluprací 3/4 2010	Počet spoluprací 3/4 2011	Index 11/10
Policie ČR	42 086	40 656	41 015	101
Zdravotnická záchranná služba	13 688	13 853	13 867	100
Obecní policie	7 628	7 995	7 447	93
Podniky, organizace	1 066	1 407	1 767	126
Místní služby	1 078	1 419	1 248	88
Obecní zastupitelstvo	538	797	702	88
Pohot.služba el.rozvodných podniků	971	1 125	1 018	90
Plynárenská pohot.služba	459	461	495	107
Vodárenská pohot.služba	225	286	206	72
Česká inspekce životního prostředí	273	353	369	105
Občanská sdružení v IZS	17	51	76	149
Armáda ČR	55	70	40	57
Hygienická služba	12	7	5	71
Ostatní	210	272	270	99

II. POŽÁRY

V období od 1. ledna do 30. září 2011 vzniklo v ČR **16 499** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (+2 648). Přímé škody dosáhly částky **1 806,5 mil. Kč** (+353,6). Při požárech bylo **94 osob usmrce no** (+12) a dalších **826 osob bylo zraněno** (+46). Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty ve výši **5,2 mld. Kč** (+1,4). Počet požárů je oproti stejnému období roku 2010 vyšší o 19,1 %, přímé škody jsou celkově vyšší o 24,3 %, počet usmrčených je vyšší o 14,6 %, počet zraněných vyšší o 5,9 %.

Nejvíce požárů vzniklo v březnu – 20,2 % z celkového počtu, nejméně naopak v lednu – 7,8 %. Podle dnů v týdnu hořelo nejčastěji v sobotu – 16,5 % a nejméně ve čtvrtek – 13,0 %.

Požáry - základní ukazatele v období leden - září

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2009	15 858	1 323,3	75	730
2010	13 851	1 452,9	82	780
2011	16 499	1 806,5	94	826

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob

Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos 267 (+34), přímé škody u nich dosáhly více než 68 % z celkových škod.

Z celkového počtu **94** usmrcených osob při požárech bylo:

- **1** dítě do 15 let
- **72** osob ve věku od 15 do 60 let,
- **21** osob ve věku nad 60 let,

Počet požárů podle nejčastějších příčin za 3/4 roku

Příčina/rok	2009	2010	2011	Index 11/10	Podíl na celkovém počtu v %
Úmyslné zapálení	1 303	1 222	1 332	109	8,1
Hra dětí s ohněm	159	175	190	109	1,1
Nedbalost dospělých	2 163	1 927	1 969	104	11,9
Závady komínů	200	196	199	102	1,2
Závady topidel	94	114	85	75	0,5
Technické závady (mimo komínů a topidel)	2 208	2 175	2 135	98	12,9
Samovznícení	78	71	88	104	0,5
Výbuchy	15	13	13	100	0,1
Blesky	60	51	60	118	0,4
Dopravní nehody	132	99	93	94	0,6
Dále nedošetřované požáry	8 588	7 129	9 482	133	57,5
Ostatní příčiny	40	32	23	72	0,1
Neobjasněno, v šetření	818	647	830	128	5,0
CELKEM	15 858	13 851	16 499	119	100,0

Oproti loňskému roku poklesl letos počet požárů způsobených závadou topidla, technickou závadou, následkem dopravní nehody a ostatních. U dalších v tabulce jmenovaných příčin počet požárů vzrostl.

Požáry v odvětvích hospodářství za 3/4 2011

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis.Kč	U	Z
Zemědělství	529	3,21	143 825,20	0	33
Lesnictví	279	1,69	9 340,30	0	23
Dobývání nerost. surovin	18	0,11	27 110,00	0	0
Zpracovatelský průmysl	400	2,42	717 218,60	4	48
Výroba, rozvod el. a plynu	128	0,78	37 041,80	3	6
Stavebnictví	64	0,39	10 000,80	0	5
Obchod, opravy zboží	134	0,81	142 440,20	3	20
Pohostinství, ubytování	242	1,47	92 641,10	7	56
Doprava	1 557	9,44	189 378,90	27	144
Pošty, telekomunikace	12	0,07	368,80	0	0
Peněžnictví, pojišťovnictví	9	0,05	1 428,00	0	0
Služby podnikům, výzkum	222	1,35	42 360,80	2	31
Veřej. správa, bezpečnost	22	0,13	1 258,50	0	2
Školství	27	0,16	3 291,00	0	1
Zdravotnictví, soc. činnost	34	0,21	1 688,70	0	10
Ost. veřejné a osob. služby	1 379	8,36	92 385,40	5	29
Soukromé domácnosti	1 890	11,46	287 264,10	43	416
Jiné a nezatříděno	9 553	57,90	7 451,00	0	2
CELKEM	16 499	100,00	1 806 493,20	94	826

Oproti stejnému období roku 2010 poklesl počet požárů v odvětvích zpracovatelského průmyslu, výrobě a rozvodu energií, peněžnictví a pojišťovnictví, službách podnikům a výzkumu a školství. V ostatních odvětvích počet požárů stagnoval nebo vzrostl.

Škody poklesly v odvětvích zemědělství, výrobě, rozvodu el. a plynu, službách podnikům, výzkumu, veřejné správě a bezpečnosti a ve zdravotnictví. V ostatních odvětvích škody vzrostly nebo stagnovaly.

Počet usmrcených je vyšší v dopravě (+9) a v domácnostech (+3).

Velké požáry se škodou 20 mil. Kč a vyšší

13 1. – **Šest skladových hal vietnamské tržnice fy PL, spol. s. r. o.**, Brno – Černovice. Příčina – v šetření. Škoda - 60 000 000 Kč. Zraněn 1 hasič.

20. 1. – **Poháněcí stanice pásové dopravy fy SEVEROČESKÉ DOLY a.s.**, Tušimice, okr. Chomutov. Příčina – tření válečku dopravníku. Škoda – 20 000 000 Kč.

6. 3. – **Sklad spojovacího materiálu fy LACMAN, spol. s.r.o.**, Víska, okr. Havlíčkův Brod. Příčina – v šetření. Škoda – 26 000 000 Kč. Zraněny 3 osoby.

8. 4. – **Průmyslový areál na recyklaci plastů**, Chropyně, okr. Kroměříž. Příčina – v šetření. Zranění 2 hasiči. Evakuováno 250 osob. Škoda – 270 000 000 Kč.

20. 4. – **Výrobní objekty fy SYNTHESIA a.s. Semtín**, okr. Pardubice. Příčina – výbuch chemikálií. Škoda – 66 100 000 Kč. Usmrceny 4 osoby. Zraněno 9 osob.

2. 7. – **Skladová hala oděvů a bot v objektu fy CT PARK spol. s.r.o.**, Plzeň. Příčina – v šetření. Škoda – 180 000 000 Kč.

10. 7. – **Rodinný dům a přilehlá truhlárna**, Zlatníky - Hodkovice, okr. Praha-západ. Příčina – úder blesku. Škoda – 20 000 000 Kč.

18. 8. - **Průmyslový objekt výroby konfekce fy MAUZ- CONFECTION spol. s.r.o.**, Lubenec, okr. Louny. Příčina – v šetření, Škoda – 20 000 000 Kč. Zraněny 2 osoby. Evakuováno 17 osob.

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR

E-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz